

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LVII (51) • ŠTEV. (Nº) 36

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 3 de septiembre - 3. septembra 1998

ŽALOSTNA OBLETNICA

Letos praznujemo Slovenci v Argentini več častitljivih obletic. Slovenci do-ma so praznovali letos 150 let ideje Zedinjene Slovenije in 130 let prvega tabora.

A tudi ves svet se letos spominja važne-ga dogodka. Ne moremo reči, da ga praznu-je ali se ga veseli. Prav obratno. Letos poteka namreč 150 let od tedaj, ko sta **Karel Marx** in **Friderik Engels** proglasila svoj **Komunistični manifest**, ki je prin-esel toliko gorja na svet, na našo domovino in ki je tudi povzročil, da smo danes mi tukaj v Argentini. Ni prinesel samo gorje, ampak tudi na desetine milijonov zločinov, pokole in genocide.

Naj na kratko pregledamo, kako je do tega prišlo in kaj je vseboval Komunistični manifest, da je imel tak vpliv na zgodovino.

V prejšnjem stoletju se je pričela masi- vna industrializacija in - kot običajno pri novostih - najprej prinesla s seboj slabe po- sledice: izkoriščanje in bedo delavcev. Po- rajale so se skupine in ideje, ki so hotele delavstvu pomagati; na splošno jih poime- njujemo kot **socialistične**. A nekaj skrajne- žev ni bilo zadovoljnih z mirmimi rešitvami.

Tedaj je na svetu vladala ideja **znano- sti**. Mislili so, da bo rešila vse probleme, in vse so postavljali na njene temelje, čeprav - kot danes vidimo - sploh ni bila tako mogočna, bila je samo romantična želja vse vedeti in vse poravnati samo na podlagi človeškega intelekta.

Druga ideja je tedaj plavala po zraku: **razvoj!** Darwin je to idejo uporabil na teoriji živih bitij; ideja, ki je sicer resnična, a ne v taki obliki, kot je on mislil. Razvoj se po njegovo kaže v hudi medsebojni borbi, krvavi tekmi, nadvladi močnejšega in pogi- nu slabotnega. Saj je tudi Nietzsche isto trdil o človeku in popolnoma logično iskal razvoj v nadvladi nadčloveka. Pa razvoj je bil tudi bistveni del Heglove filozofije, ki ga je apliciral na razvoj duha v višje stopnje po stopničkah dialektike: teze, antiteze in sinteze.

Tako Marx kot Engels sta bila iz „boljših“ meščanskih nemških družin, ki pa sta se vrgla v skrajno revolucionarno poli- tiko. V svojih pisanjih sta izdelala sistem „znanstvenega“, socializma, materialistične- ga svetovnega nazora in razvojne dialek- tike, ki naj bi bila filozofsko gonilo razvoja vsega dogajanja, predvsem pa socialne in politične teorije revolucije. In v ekonomiji je Marx priznal edino vrednost proizvodov delu proletarcev.

Marx je propagiral odpravo privatne lastnine in dedovanja, krvavo revolucijo proletariata, diktaturo proletariata in brez- razredno družbo.

Tako je Marx s pomočjo Engelsa usta- novil v Londonu „Zvezo komunistov“, pr- vo organizacijo s tem imenom. Njen pro- gram sta sestavila in ga februarja leta 1848 objavila pod imenom „**Komunistični ma- nifest**“.

V prvem delu Manifesta zahtevata uničenje buržoazije - meščanstva in pro- glašata razredni boj kot edino rešitev de- lavstva.

V drugem poglavju govorita o komunis- tih, ki da so „najnaprednejši“, voditelji de- lavstva v tem boju in ki hočejo „osvojitev politične oblasti po proletariatu“. Nastopila bi naslednja, zadnja stopnička v razvoju človeštva: diktatura proletariata, ki bi vodi- la v brezrazredno družbo.

V tretjem delu kritizirata druga bolj miroljubna socialistična gibanja, v četrtem pa razpravljata o revoluciji v posameznih državah. V vsem manifestu Marx trdi, da delavstvo nima domovine, da bo po razvo- jni zgodovinski nujnosti združeno premaga- lo nasprotnike, in končava: „*Komunisti odkrito izjavljajo, da morejo doseči svoje cilje samo z nasilnim strmoglavljenjem vsega obstoječega družbenega reda*“.

To je bil na kratko tista vžigalica, ki je 60 let nato prižgala svetovno revolucijo. Sicer se je Marx gotovo obrnil v grobu, ko se je proti vsej njegovi teoretični razlagi o razvoju iz fevdalstva preko meščanstva v proletariat revolucija začela v Rusiji, ki je bila tedaj skoraj popolnoma fevdalna drža- va, in ne v razvitih kapitalističnih Nemčiji ali Angliji. In zanimivo je še to, da sta oba početnika komunizma na Slovane gledala zelo postrani.

A tudi pozneje zgodovina ni bila na- klonjena njihovi „znanstveni“ razlagi razvo- ja. Rusko komunistično revolucijo je izve- del en sam človek, Lenin, s pomočjo nekaj mornarjev, proletariata ni bilo blizu. Stalin je zaslužnil pol Evrope z „dekadentno“ bur- žoazno diplomacijo in vojsko, Tito je zna- gal s podporo zaveznikov in ustvaritvijo mita „narodno osvobodilne borbe“ (kakšna ironija za komuniste: narodne!), v Argentini so revolucijo pred leti pričeli mestni štu- denti brez delavcev ali kmetov. Povsod so komunisti svoj ekonomski sistem lahko vzdrževali le s prisilo, policijo in čistkami.

Obljuba Marxa in Engelsa v Manifestu o prihodnji brezrazredni družbi je ustvarila najbolj razredno družbo aparatčikov in par- tijcev, ki so imeli vse pravice in ugodnosti, drugi pa nič ali pa so jim še vzeli življenje. In diktatura proletariata, ki bi vodila v svobodno prihodnost, je obstajala v tem, da so lahko ljudje samo molčali in kimali tedanjemu šefu partije, bodisi to „ljubljeni“ Stalin, Tito, Castro ali Kučan.

Razsodni ljudje so takoj opazili, kakšna neznanstvena fantazija je to, kako ne pelje nikamor in ne reši ničesar, stane pa ogrom- no v trpljenju in žrtvah. Ne upošteva člove- kovega značaja, socioloških pravil in eko- nomske realnosti. Komunisti so najbolj nas- protovali svojim starejšim bratom socialis- tom, ker so ti hoteli miren razvoj in zboljšanje; pa tudi drugim faktorjem kot npr. Cerkvji, ki je bila zanje „opij za ljuds- tvo“, ker obljublja rešitev na drugem svetu namesto v krvavi revoluciji.

In še nekaj: za komuniste je bil končni kriterij resnice: **praksa**. Kar jim služi, je prav in resnično (zato lahko še danes Ku- čan govori o več resnicah). A ravno praksa je pokazala, da njihova ideja, da njihov „Komunistični manifest“ ni prestal preiz- kušnje zgodovine. Po nekaj desetletjih je žalostno propadla ekonomska politika ko- munističnih držav, partiji niso bili idealis- tični borci za boljšo prihodnost delavstva, ampak le priskledniki in plezalci na višje položaje. Vsa teorija, ki sta jo Marx in Engels tako slavila kot znanstveno, edino in uspešno, je zgrmela na tla. Praksa je po 150 letih pokazala, kar smo vsi logični in nezaslepljeni vedeli že od početka: komuni- zem je znata, laž in zlo; največja nesreča za človeštvo - in tudi za nas Slovence in našo skupnost po svetu in v Argentini.

Tine Debeljak

Srečanje zunanjih ministrov

Na delovnem srečanju ministrov za zu- nanje zadeve Slovenije in Hrvaške na gradu Mokrice sta se zunanja ministra Boris Frlec in Mate Granić na ločenem delu srečanja dogovorila, da bosta državi v roku treh mesecev poiskali rešitev za obveznosti in pravice zagrebške podružnice nekdanje Ljubljanske banke ter za Nuklearno elek- trarno Krško. V roku 20 dni se bosta v Sloveniji sestala finančna ministra obeh držav in če v navedenem roku rešitve ne bo, obe strani soglašata, da se to vprašanje poveri v presojo strokovnjakov Mednarod- nega denarnega sklada ali Svetovne banke.

Takoj se bodo začela tudi pogajanja za sklenitev sporazuma o nuklearki. Če v roku treh mesecev ne bo moč doseči sporazuma, sporna vprašanja v zvezi z NEK predložita v presojo arbitraži. Zunanja ministra Frlec in Granić ter ministra za gospodarstvo Me- tod Dragonja in Nenad Porges so v skupni izjavi še zapisali, da se v treh mesecih pri- pravi dokončen predlog sporazuma o pre- moženjsko-pravnih vprašanjih med država- ma. V ta namen bo v 20 dneh sklican se- stanek strokovnjakov obeh držav.

Delegaciji sta pregledali delo komisije za poteka državne meje ter soglašali, da bo komisija delo nadaljevala. Naslednji sesta- nek bo oktobra v Ljubljani, na njem pa bo vsaka stran predložila svoje pisne predloge za rešitev vseh odprtih vprašanj glede meje. V skupni izjavi sta obe strani potrdili soglasje, da se bosta vzdrževali vseh eno- stranskih ukrepov ter da bosta vsa tovrstna vprašanja reševali v duhu dobrososedskih odnosov.

Zunanja ministra Slovenije in Hrvaške Frlec in Granić ter za gospodarstvo Dragonja in Porges na sestanku na gradu Mokrice.

Obmejna incidenta

Slovenski policisti so 24. avgusta na slovenskem ozemlju približno 200m od mejne črte med slovenskim mejnim preho- dom Jelšane in hrvaškim prehodom Rupa zalotili dva hrvaška policista, ki sta bila v službenem vozilu, uniformirana in oborože- na, na omenjeno območje pa sta se pripe- ljala po cesti, ki vodi iz hrvaškega kraja Šapjana. Hrvaška policista sta v pogovoru dejala, da nista vedela, da sta na ozemlju Slovenije, da sta opravljala naloge varovan- ja hrvaške zelene meje ter da sta bila prvič

na tem delu meddržavne meje. Po opravlje- nem pogovoru in pridobitvi potrebnih po- datkov so hrvaška policista skupaj z vozi- lom predali hrvaški strani.

Po drugi strani pa hrvaška policija ni ugotovila, kdo je v noči s torca na sredo na ozemlju Republike Hrvaške postavil slo- vensko zastavo, ki je bila postavljena na 20- metrski stolp med mestoma Plovanija in Markovac, po katerem se orientirajo piloti, ki pristajajo na letališču v Sečovljah. Zasta- vo so sneli, preiskava pa se nadaljuje.

ZEDINJENA SLOVENIJA

Spoštovani gospod Marjan Loboda

Ob priliki 50-letnega jubileja slovenskega centralnega društva v Argentini Zedinjena Slovenija in istočasne ustanovitve glasila Svobodna Slovenija vam izrekam naše iskreno priznanje za doprinos vašega društva in glasila pri polstoletni epopeji v borbi za narodno in idejno ohranitev naše skupnosti v tej deželi. Odveč bi bilo naštevati tisočerihih zaslužnih žena, mož in mladih, ki so vsa ta leta nesebično in neplačano žrtvovali nešteto ur in marsikatero neprespa- ne noči in večkrat tudi na račun svojega zdravja doprinali h graditvi tega, kar danes lahko s ponosom imenujemo „Slovenska skupnost v Argentini“.

Naj Neskončni podeli nam vsem dovolj milosti in notranje sile, da bomo mogli mi in zanamci še naslednjih petdeset let s ponosom izpričevati ljubezen do slovenskega naroda in do vrednot, ki so bile že od nekdaj naš začetek in cilj.

Slovenska kulturna akcija

arh Marjan Eiletz
predsednik

Milena Ahčin
tajnica

Spoštovani!

Svobodni Sloveniji in Zedinjeni Sloveniji ob visokem jubileju - 50-letnici naše srčne čestitke. Praznujte veselo!

Stanka Gregorič in Florjan Falež
Glas Slovenije, Avstralija

STRAN 3:

Novo škofije v Sloveniji

Zgodilo se je v Sloveniji...

POTRES TUDI NA DOLENJSKEM

Seizmografi v Sloveniji so zabeležili 30. avgusta dva potresna sunka v oddaljenosti 30 kilometrov jugovzhodno od Ljubljane, na območju med Litijo in Trebnjem: prvi, močnejši, je tla zatresel ob 4.32, drugi pa opoldan. Na Upravi za geofiziko so ocenili, da se je intenziteta jutranjega potresnega sunka gibala med peto in šesto stopnjo EMS. Potres pa so čutili prebivalci cele Slovenije, razen na Gorenjskem. Ta potresni sunek z epicentrom na Dolenjskem je povzročil le manjšo gmotno škodo: najbolj je poškodoval osnovni šoli v Šmartnem in Gabrovki.

EZ UKINILA EMBARGO NA IZVOZ OROŽJA V SLOVENIJO

Slovensko zunanje ministrstvo je sporočilo 26. avgusta, da je Svet ministrov EZ sprejel odločitev o ukinitvi prepovedi izvoza orožja v Slovenijo. Svet ministrov je omenjeno odločitev sprejel na podlagi ugotovitve, da to omogočata razvoj Slovenije in njena politika do izvoza orožja.

POOSTRENI VARNOSTNI UKREPI

Na povečano nevarnost terorističnih napadov po nedavnih akcijah v Keniji in Sudanu so se odzvali tudi v jedrski elektrarni v Krškem (NEK), kjer so okrepili 27. avgusta varovanje objekta. Nekoliko poostrene varnostne ukrepe so v skladu z navodili iz State Departmenta uvedli tudi na

ameriškem veleposlaništvu v Ljubljani. Predstavniki veleposlaništva Danny Hall je izrazil zaupanje v slovenske policijske organe, s katerimi so opravili tudi več sestankov. Po njegovih besedah je veleposlaništvo, tako kot ostala diplomatska predstavništva ZDA po svetu, v slovenskih medijih objavilo tudi opozorilo ameriškim državljanom, v katerem jih je pozvalo k povečani previdnosti.

KOPRSKI ŠKOF METOD PIRIH DOBRO OKREVA

Koprski škof Metod Pirih, ki so ga v ljubljanski Klinični center zaradi blage možganske krvavitve prepeljali pred dobrim tednom, dobro okreva, potrebuje pa počitek in mir. Kot so sporočili iz Škofijskega ordinariata Koper, bo škof Pirih bolnišnico predvidoma zapustil šele čez mesec dni. Zaradi bolezni je moral škof odložiti obisk med slovenskimi izseljenci v Avstraliji, ki je bil predviden za začetek minulega tedna.

PRVI ŠOLSKE DAN

1. septembra bo letos prvič na pot v osnovno šolo odšlo 21.500 prvošolcev. Skupaj z njimi pa bo v šolo odšlo približno 194.000 učencev. S poukom v srednjih šolah bo začelo 30.370 dijakov, tako da bo v srednjih šolah vsega približno 107.900 dijakov. V vrte pa se bo po počitnicah vrnilo približno 62.600 otrok, kar je približno 59 odstotkov vseh predšolskih otrok.

IZŠEL ZBORNİK DRAGE 1997

Pri založbi Mladika v Trstu je 28. avgusta izšel zbornik študijskih dnevo Draga '97 z naslovom **Med Slovenijo in Evropo**, ki ga je kot vsako leto izdalo tržaško Društvo slovenskih izobražencev. Zbornik so uredili Sergij Pahor, Saša Martelanc in Marij Maver. V publikaciji so zbrani prispevki predavateljev in razprave 32. študijskih dnevo Draga '97, ki so potekali od 5. do 7. septembra lani. Gre za predavanja Giorgia Banchiga, dr. Andreja Bajuka, Klausja Einspielerja, dr. Andreja Capudra. Objavljena je tudi pridiga, ki jo je tržaški škof Ravignani imel za udeležence Drage pri tradicionalni nedeljski maši. Prispevki so zapisani po magnetofonskem zapisu in objavljeni v celoti. Letošnja Draga bo potekala v soboto in nedeljo, 5. in 6. septembra na Opčinah.

ZAHTEVA PO ODŠKODNINI ZA STAROAVSTRIJCE V SLOVENIJI

Vodja avstrijskih svobodnjakov (FPÖ) Joerg Haider je 24. avgusta v zvezi z razpravo o odškodnini žrtvam holokavsta zahteval odškodnino za vse - torej tudi za Sudetske Nemce ter Staroavstrijce v Sloveniji - ali pa za nikogar. „Očitno protislovje“ bi bilo, da bi odškodnino prejeli samo Judje, je dejal Haider. Pred tem po njegovih besedah ne bi smeli privoliti na vstop Češke in Slovenije v Evropsko zvezo.

ZDRUŽENJE EVROPSKIH UNIVERZ

Na 11. zasedanju generalne skupščine Zdrženja evropskih univerz v Berlinu je bil rektor mariborske Univerze prof. dr. Ludvik Toplak z veliko podporo rektorjev izvoljen za člana direktorija Zdrženja evropskih univerz in koordinatorskega za območje centralne in jugovzhodne Evrope ter Črnega morja. Zdrženje evropskih univerz vključuje že več kot 400 rektorjev evropskih univerz. V zadnjih štirih letih je podeseterilo obseg dela, zlasti na področju organizacije konferenc, strokovnih posvetovanj ter univerzitetnih evlavcij. Zdrženje je postalo največje in najpomembnejše združenje evropskih univerz.

Iz življenja v Argentini

Tone Mizerit

Ena značilnosti političnega življenja je ta, da se včasih dogodki razvijajo viharo, potem pa se naekrat vse pomiri in teče spokojno naprej. A temu ni varno zaupati, ker pod navidezno mirno površino hudi tokovi pretresajo dno. Te dni izgleda, kot da ni kakih posebnih političnih dogodkov razen afere s prodajo orožja ali borznih padcev. A ni tako.

POLOŽAJ SE ZAPLETA

Čeprav običajno na tem mestu posvečamo največ pozornosti strankam, imamo vedno na vidiku razvoj celotne družbe in seveda javno blaginjo. In prav z vidika te blaginje ni najbolj priporočljivo, kadar ima izvršilna oblast tako moč, da se demokracija že približuje diktaturi, pa tudi ne, kadar njena moč tako upada, da družbi preti kaos.

Je to primer današnje Argentine? Ne čisto tako, a nekaj te primesi lahko zasledimo. Prvo obdobje predsednika Menema je precej dišalo po prevelikem avtoritarizmu. Popolnoma je obvladal svojo stranko in je z lastno večino v kongresu državo krmaril po mili volji. In še tako, če se mu je zakonodajna pot zdela predolga, je segal po dekretih, tako da je postal predsednik, ki je v državi podpisal več dekretov kot vsi njegovi predniki v poldrugostoletni zgodovini Argentine.

Kar naenkrat pa se je znašel pred dejstvom, da njegova moč upada. A ne kot predsedniška institucija, temveč kar se tiče vodstva stranke. To sicer niti ne bi bilo tako vidno, če ne bi prej pretiraval v nasprotnem smislu. Spričo prejšnjega diktatorskega vodstva stranke je sedaj položaj precej podoben kaosu.

V čem je sprememba? Začelo se je s ponovno predsedniško kandidaturom. Ko jo je moral umakniti spričo Duhaldejeve grožnje S plebiscitom, je Menem pognal po vodi tisti sij nepremagljivosti, ki ga je dotlej odlikoval. Ker pa se je odpovedal tekmovanju za predsedništvo, je skušal ohraniti vsaj trdno vodstvo nad stranko. Spoznal je, da mu ta tudi uhaja iz vajeti. Kar poglejmo.

Že na zadnji konvenciji so poleg odsotnosti zastopnikov province Buenos Aires še delegati iz Santa Fe zapustili zasedanje. K temu je bilo treba prišteti še številne posamezne odsotne. Provinca Santa Cruz z guvernerjem Kirschnerjem mu je že nekaj časa nepokorna. Ko je šlo za volitve vodstva stranke v prestolnici, je Menem ukazal, naj sestavijo eno samo listo. Število predstavljenih list pa je bilo rekordno. Jasno postaja, da je konec absolutizma.

SODNA FRONTA

Pretekli teden je vlado doletel še en udarec. Menem je predsednik države in obenem tudi predsednik stranke, kjer je guverner Duhalde podpredsednik. Mandati trajajo do leta 2000. A sedaj je Menem sklical kongres, ki naj izvoli novo vodstvo, katerega mandat naj traja nadaljnja štiri leta, torej do leta 2002. S tem bi si zagotovil vodstvo stranke domala za celotno prihodnjo ustavno dobo.

Če bi kateremukoli peronističnemu predsedniškemu kandidatu uspelo zavzeti predsedniško mesto, bi oblast dejansko imel v rokah Menem. Še več, predlagal je, naj bi ne bilo nobenega izmed predsedniških kandidatov na listinah bodočega vodstva. S tem bi vse možne predsednike izoliral od stranke. In če bi bil peronizem poražen, potem bi bil samo on vodja opozicije.

Jasno je, da se Duhalde s tem ne strinja. A ker je naveličan notranjih bojov in ve, da ima predsednik še vedno v rokah vajeti

strankinega aparata, se je odločil za sodno pot. Pri sodišču je zahteval, naj ta kongres prepove, ker ni sklican v soglasju s pravilnikom stranke. In, glej, sodnica Servini de Cubria je pristala na to in prepovedala izvedbo kongresa.

Iz tega pa lahko povzamemo dva važna zaključka. Prvi se tiče stranke. Menem bo seveda vložil priziv na sodno zbornico in kakršnakoli bo sodna odločitev, bo vse prišlo pred vrhovno sodišče, ki se bo po vsej verjetnosti nagnilo na stran predsednika. A medtem bo poteklo toliko časa, da bo vladna strategija proti Duhaldeju izgubila svoj smisel. Inicijativa je tako prešla v roke Duhaldeja, ki bo kot predsednik strankinega kongresa sklical konec leta nadaljevanje zasedanja, ki je bilo ob prejšnji priložnosti prekinjeno.

Drugi zaključek pa je še bolj kočljiv. Kaže, da se sodne odločitve vedno bolj oddaljujejo od vladnih interesov. To v normalnih razmerah ni nič posebnega, a kdor je navajen, da mu sodišče vedno da prav, se čuti ogroženega, kadar se pogosto zgodi obratno. Opazovalci zadnje čase pogosto beležijo, kako celo prej vladi naklonjeni sodniki nastopajo do vlade vedno manj naklonjeno, torej vedno bolj neodvisno. To je za družbe sicer pozitivno, a za menemzem porazno.

PARLAMENTARNE BARIKADE

Menem naletava na rastoče težave še v vladnem parlamentarnem bloku. Peronistična poslanska skupina nikdar ni bila kaj poslušna, a zakon o delavski fleksibilizaciji kaže na res kaotičen položaj. Trikrat je kongres sklical zasedanje, trikrat vlada ni mogla zbrati zadostnega števila poslancev, a ne ker bi odpovedali provincijski zavezniki, temveč zaradi odpora v lastnih vrstah. Opozicija sicer igra z nesocialno, a politično sprejemljivo pojavo odsotnosti, a odgovornost leži bistveno v vladnih poslancih.

Da se Menem zaveda svoje slabosti, lahko razberemo iz dejstva, da je že nešteto krat zagrozil, da bo fleksibilizacijo izpeljal po dekretu, a tega doslej še ni storil. Vzrok temu pa je, da tudi podjetniki ne soglašajo z vladnim osnutkom in da hočejo zakon, ne dekret, ki bi ga katerikoli bodoči predsednik z novim dekretom lahko odpravil.

No, za to sredo so napovedovali dokončen spopad v upanju, da bo vladi uspelo doseči blaženi kvorum s podporo odločilne prisotnosti Bussija in Alsogaraya.

A to ni prava rešitev. Mnogi opazovalci se sprašujejo, če se ne bi vladi splačalo, vsaj kar se tiče gospodarskih zadev, sprejeti ponujeno roko za sodelovanje opozicije. To bi bilo umestno zlasti z vidika, da se tudi Povezava vedno bolj bliža vladnemu gospodarskemu programu. Zato skoraj nikogar ni presenetilo, da se je v ekipi svetovalcev predsedniške predkandidatnje Graciele Fernandez Meijide pridružil ekonomist Gustavo Carballo, bivši član direktorija velepodjetja Bunge y Born, ki je svoj čas bil soudeležen pri gospodarski volilni platformi Menema. Carballo je izredno zanimiva osebnost. Bil je eden mladih gospodarskih sodelavcev tedanjega desarrrollističnega predsednika Frondizija in tehnični tajnik za časa Perona. Sodeloval je s Cafierom in nato z Menemom. V Bunge y Born je začel delovati leta 1990 in vodil podjetja Alba, Cia Quimica in Atanor. Lani je stopil v stik z vodjem Solidarne fronte (Chaco Alvarez) in pred nekaj meseci z Gracielo. V primeru, da bi ta zmagala na notranjih volitvah, bi Carballo imel nalogo za Povezavo sestaviti vladno strukturo na gospodarskem področju. No, tudi tukaj se je desnica približala levici ali obratno.

Križev pot Slovencev

KOČEVSKI ROG, 1998

ŠESTA POSTAJA

Veronikin prt je v spomin odtisnjena slutnja svojcev, ki so vedeli za njihovo Kalvarijo, a je niso smeli gledati in niso jim mogli brisati krvavih srag.

Se celebra el día del inmigrante

Con motivo de celebrarse el 4 de septiembre el Día del Inmigrante, las colectividades radicadas en la Ciudad de Buenos Aires participarán en los festejos a realizarse los días 5 y 6 de septiembre próximo a partir de las 11 de la mañana en el Rosedal de Palermo, en la intersección de Avda. Figueroa Alcorta y Avda. Sarmiento.

Participarán más de 30 colectividades con stands donde expondrán una muestra cultural del país de origen con artesanías, literatura, música, trajes típicos, etc. y donde servirán comidas típicas. En el escenario principal actuarán 50 conjuntos de canto, música y danzas, y el domingo 6 se

llevará a cabo el acto central, con presentación de banderas, un cuadro coreográfico y palabras alusivas.

El evento cuenta con el auspicio de la Dirección General de Relaciones con Colectividades y Cultos del Gobierno de la Ciudad de Buenos Aires y han comprometido su participación las siguientes colectividades: alemana, armenia, bielorrusa, boliviana, brasileña, búlgara, colombiana, coreana, croata, checa, chilena, dominicana, eslovena, española, helénica, irlandesa, italiana, japonesa, judía, libanesa, lituana, paraguaya, peruana, polaca, portuguesa, rusa, siria, ucrania y uruguaya.

Uspešno opravljena naloga

Slovenija je končala enomesečno predsedovanje Varnostnemu svetu ZN

Slovenski veleposlanik v Organizaciji združenih narodov Danilo Türk je 1. septembra švedskemu kolegu Hansu Dahlgrenu predal predsedniško mesto v Varnostnem svetu; Slovenija zaključuje enomesečno predsedovanje temu najpomembnejšemu organu mednarodne organizacije.

V času dveletnega nestalnega članstva v VS bo Ljubljana še enkrat prevzela njegovo krmilo, najverjetne v drugi polovici prihodnjega leta.

Veleposlanik Türk je predsedovanje VS, ki je po njegovih besedah ena najbolj zahtevnih diplomatskih nalog, označil kot uspešno. „Slovenija je dokazala poznavanje in razumevanje svetovne problematike ter sposobnost za oblikovanje sklepov, ki morajo biti sprejemljivi za vse člane,“ je v pogovoru za Dnevnik dejal Türk. V tem času je k pomembnim odločitvam privedlo dogajanje na vsaj štirih pomembnih svetovnih kriznih žariščih: v Iraku, Kongu in Libiji ter na Kosovu.

Varnostni svet se je pod slovensko taktiko najbolj intenzivno ukvarjal z Irakom. Potem, ko so oblasti v Bagdadu prekinile sodelovanje z inšpektorji ZN za odkrivanje orožja za množično ubijanje, so članice VS o tej problematiki obširno razpravljale štirikrat in s pobudami Slovenije oblikovale tri izjave za tisk. Na podlagi slednjih bodo

članice VS v prihodnjih dneh oblikovale nov odnos do Iraka, ki ga v Bagdadu nedvomno ne bodo sprejeli z navdušenjem. „Pričakovati gre (namreč) odložitev možnosti za ukinitve sankcij proti Iraku in okrepitev pritiska za obnovitev sodelovanja z inšpektorji UNSCOM ter predstavniki Mednarodne agencije za atomsko energijo,“ je povedal veleposlanik Türk in dodal, da Irak ukinitve mednarodnih ukrepov lahko pričakuje šele po dokončni razjasnitvi in ureditvi razorožitvenih vprašanj.

Na predlog Slovenije je VS dvakrat razpravljal tudi o Kosovu in 24. avgusta v zvezi s slednjim sprejel predsedniško izjavo, v kateri je pozval k prekinitvi ognja in k pogajanjem predstavnikov jugoslovanske vlade in Osvobodile vojske Kosova ter omogočanju oskrbe beguncev in pregnancev s humanitarno pomočjo. Türk je pri tem poudaril, da je bil VS edini mednarodni organ, ki je avgusta obsodil srbsko nasilje nad civilisti na Kosovu; slovenski veleposlanik je ob tem izrazil tudi zaskrbljenost nad molkom Evropske zveze, Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi ter Nata. Mnenja so se najbolj kresala v razpravi o tem, ali naj VS sploh izrazi mnenje o uporabi sile proti jugoslovanski vojski, glede na to, da je Kosovo znotraj meja ZR Jugoslavije in zato po mnenju nekaterih

Na Slovenskem kmalu nove škofije

Slovenska škofovska konferenca je le-tos spomladi ustanovila posebno komisijo z nalogo, da pripravi predlog za morebitno ustanovitev novih škofij v Cerkvi na Slovenskem. Predlog naj bi osemčlanska komisija, ki ji formalno predseduje ljubljanski nadškof in slovenski metropolit Franc Rode, dejansko pa jo vodi mag. Peter Kvaternik, škofovski konferenci predložila pozno jeseni. Trenutno pa obravnavajo več možnosti, ki predvidevajo ustanovitev najmanj dveh in največ petih novih škofij, je povedal vodja tiskovnega urada Slovenske škofovske konference dr. Janez Gril.

Komisija ima zgolj svetovalno vlogo, zato bodo njen predlog posredovali v Rim, kjer bodo dokončno odločali o ustanovitvi novih škofij ter imenovanju novih škofov.

V skladu s koncilskim naukom naj bi bil namreč škof kot duhovni voditelj v čimbolj neposrednem in pogostem stiku z verniki; prevelike škofije tak stik onemogočajo. Zato so se v letih po koncilu za ustanavljanje novih škofij odločale tudi Cerkve zahodnoevropskih držav, medtem ko v vzhodnoevropskih državah ta proces zaradi totalitarne sistema in s tem omejene verske svobode poteka šele v zadnjih letih.

Ob koncilsko-pastoralnem načelu komisija pri oblikovanju predloga upošteva še druge. Tako je pomembno, ali je kraj, ki naj bi postal sedež nove škofije, v preteklosti

njen notranji problem. Posebno pomembna so predvsem razhajanja med ZDA in Rusijo, zaradi česar je izrazil upanje, da bosta predsednika Clinton in Jelcin na današnjem sestanku v Moskvi poskušala zblížiti različna stališča.

Kar zadeva nedavne očitke Sudana, češ da se VS izogiba kritiki domnevno neutemeljenega ameriškega bombardiranja farmacevtske tovarne, ki naj bi s finančno podporo savdskega terorista Osame bin Ladena proizvajala kemikalije za živčni plin VX, je Türk pojasnil, da je pritožbo Sudana in njegovo zahtevo po imenovanju preiskovalne komisije dal v razpravo na neformalnih posvetovanjih 24. avgusta, dan po sprejetju sudanske zahteve.

ne za 22 ranjencev, na čemer je bil poudarek, pa tudi za Rupnikov domobranski bataljon ni šlo.

Omenjeni odstavek v Habjanovi knjigi je imel namen domobrance čim bolj očrnuti. To bi lahko Habjan naredil s kakšnim primerom, ki se je dejansko zgodil. Toda pri tem bi se moral zavedati, da nismo več pod komunizmom, ko je bilo v tisočih in tisočih knjigah napisano vse mogoče, saj so avtorji vedeli, da „nikoli nihče“ napisanega ne bo preverjal in jih „vlekel za jezik“. Habjanov prikaz odnosa partizani-domobranci se prav nič ne razlikuje od dosedanjega propagandnega pisanja. Tudi on, čeprav na dolgo in široko razglablja o domobranjih, nikjer ne zapiše, da so partizani leta 1941 in 1942 pobili več sto Slovencev, da so pri tem uporabljali surovo in lažljivo propagando, da so izrabili vse tegobe okupacije in grdo izrabljali narodnoosvobodilna gesla. Za temi gesli pa so organizirali grozljiv aparat komunistične revolucije, ki je do poletja 1942 pobil okoli 400 Slovencev. Šele takrat so se ti bili prisiljeni začeti braniti; in to v vseh pogledih v nemogočih situacijah. Za oboroženo kolaboracijo in tudi za zločine kontrarevolucije so zato glavni krivci komunisti. Seveda je to tema, ki zaradi zakoreninjenosti dosedanjih propagandnih shem zahteva natančnejše pisanje in podatke, vendar tu zanje nimam prostora.

že imel podobno vlogo oziroma je že bil versko središče, je pojasnil dr. Gril in kot takšni središči pri nas omenil Celje ter Ptuj, ki sta bila škofiji že v rimskih časih. Upoštevati je treba demografski vidik: ali neko območje teži oziroma gravitira na neko središče ter ali so ljudje, ki tam živijo, povezani. Pri odločitvi je bistven še ekonomski oziroma gospodarski vidik. Nova škofija mora biti namreč samostojna tudi po gospodarski plati, da bi lahko preživljala škofa in vse službe, ki so potrebne za delovanje škofije.

Ob tem pa je, kot posebnost Slovenije, bistven še nacionalni oziroma narodnostni vidik, saj je Slovenija kot majhna država močno izpostavljena raznarodovalnim težnjam. Naše meje so bile vedno ogrožene in okrog slovenske dežele so različna gospodarska, upravna, politična središča, ki privlačijo ljudi tudi prek meja, je pojasnil dr. Gril in dodal, da se bodo s pridružitvijo Slovenije Evropski zvezi odprle meje ter bo pomembno, da bi tudi na našem nacionalnem ozemlju imeli več takšnih močnih središč.

Slovenska katoliška Cerkev je sedaj upravno razdeljena na tri škofije: ljubljansko nadškofijo ter mariborsko in koprsko škofijo. Po besedah dr. Grila gre za srednje velike škofije; ljubljanska in mariborska obsegata ozemlje, na katerem živi približno 850.000 do 860.000 ljudi, najmanjša koprška ima približno 240.000 prebivalcev. Tudi v prihodnje naj nove škofije ne bi bile preveč majhne. Zato bo šlo predvsem za delitev ljubljanske nadškofije in mariborske škofije, medtem ko se koprška škofija, ki je že zdaj majhna - kljub dvema močnima centroma v Kopru in Novi Gorici - verjetno ne bo delila.

Koprška škofija je med tremi slovenskimi škofijami najstarejša, njeni začetki segajo v 6. stoletje. Škofija je v stoletjih spreminjala svoj obseg in položaj, v današnji obliki pa je bila ustanovljena leta 1977. Mariborska škofija je bila ustanovljena v 13. stoletju kot lavantinska škofija s sedežem v Št. Andražu, premestitev škofijskega sedeža v Maribor pa je leta 1856 dosegel Anton Martin Slomšek. Najmlajša pa je ljubljanska škofija, ustanovljena sredi 15. stoletja, ki se je kot sedež nadškofije in metropolije prvič pojavila med letoma 1788 do 1807, ponovno pa je bila v nadškofijo povzdignjena leta 1961, v metropolitijo pa leta 1968.

Po STA

Predrli predor pod Golovcem

Izvajalci ljubljanskega gradbenega podjetja SCT so 28. avgusta predrli 594 metrov dolgo desno cev predora Golovec. Gre za edini dvocevni predor v Sloveniji s tremi pasovi v vsaki cevi in obenem za najzahtevnejši objekt vzhodne avtoceste Ljubljana.

Predor je sestavljen iz dveh krakov oziroma dveh predorskih cevi (krak „C“ 563 metrov, krak „D“ 594 metrov). Gradnja se je začela leta 1996, vseskozi pa so jo zaradi izredno težkih geoloških razmer ovrhali nepredvideni dogodki. Izredno težavne geološke sestave hriba in več plazov je narekovalo izvedbo potrebnih podpornih ukrepov, ki so omogočili nadaljevanje gradnje. Zato se je podaljšal rok izgradnje, povečali pa so se tudi stroški. Obe predorski cevi predora Golovec bosta za promet odprti prihodnje leto, ko bo za promet v celoti prevozen približno 40-kilometrski avtocestni obroč okoli Ljubljane.

IVO ŽAJDELA

(2) - KONEC

ZGODOVINA KOT CEDILO

Ob rob Habjanovi knjigi Mejniki slovenske zgodovine

Posređoval Vinko Levstik

K sreči Jerinova še živi, zato sem poklical tudi njo. Povedal sem ji, zakaj jo kličem. Odvrnila mi je, da Habjanovo knjigo že ima, da pa je še ni prebrala, glede Habjanovih trditvev o 22 pobitih ranjencih pa je povsem jasno dejala, da o tem ne ve nič in da se to gotovo ni zgodilo. Poleg tega je njena knjiga izšla trideset let pred Šinkovčev, kar pomeni, da bi Jerinova prav gotovo v tem času lahko Šinkovčev trditve dopolnila oziroma raziskala, če bi bilo kaj na tem.

Na koncu sem obiskal še Vlada Habjana. Povedal sem mu vse, kar sem „odkril“ v zvezi z njegovo trditvijo. Najprej je vztrajal pri svojem, ko pa sem mu navedel vse podrobnosti, nelogičnosti in pomisleke, je odvrnil, da so tisti takrat tam pobiti, da pa natančno ne more trditi, da je šlo za domobrance Vuka Rupnika, saj so takrat tam okoli hajkale različne skupine vojska. Med drugim je prišel v takratni ofenzivi proti partizanom na tisto območje tudi Rupnikov bataljon. To je sicer znano, ven-

dar je to območje precej obširno. Glede ranjencev je sprva vztrajal, potem pa je le dodal, da so bili med pobitimi takšni, ki so bili kot ranjenci pred tem v Pavli, v času poboja pa da so bili že odpuščeni in pokretni. To seveda potem niso več ranjenci. Dodal je tudi, da so ti še vedno bili v sestavi bolnice. Toda v tem primeru bi jih Jerinova v svoji knjigi vsaj omenila, saj je ves čas omenjala tudi celotni sestav in organiziranost bolnišnice, ne pa samo ranjence. Habjan je za nameček dejal, da je prav on Šinkovcu dal podatke, saj je bil kot ranjenec v Pavli takrat tam blizu. Tudi Jerinova mi je rekla, da je bila takrat tam blizu skrita.

Na koncu je Habjan še vedno ponavljal, da so bili vsi pobiti ranjenci, čeprav za to ni bilo več nobene osnove niti potrebe.

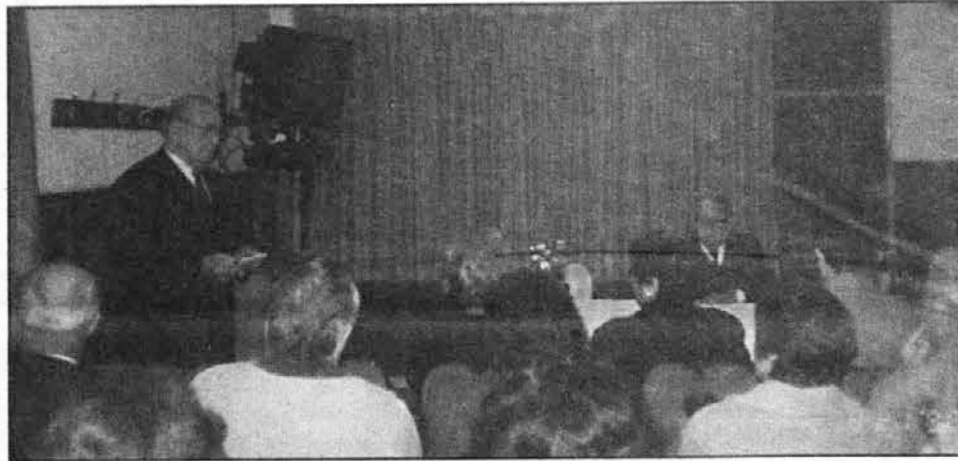
Kot vidimo, to, kar je Habjan napisal, ne drži. Verjetno so res bili tam takrat pobiti partizani, morda tudi kakšen od njih, ki se je prej zdravil v Pavli (kar je na koncu povedal Habjan), toda prav gotovo ni šlo

Gospodarski vestnik

Slovenske latinskoameriške trgovske zbornice

Schiffre o gospodarstvu v Sloveniji

Predsednik Zbornice Herman Zupan pozdravlja poslanca Marjana Schiffreja

V petek, 21. avgusta je Slovensko latinskoameriška trgovska zbornica organizirala srečanje, to pot skupno s Slomškovi domom. Povabljeni so bili člani in prijatelji, da poslušajo predavanje lic. Marjana Schiffreja, poslanca v Državnem zboru Republike Slovenije.

Kar lepo število udeležencev se je nabralo, ko je predsednik Herman Zupan pozdravil navzoče, zlasti novega člana Zbornice prof. Tineta Vivoda, in kratko podal sliko o delovanju te ustanove v zadnjem času. Opisal je razne stike in dogovore, ki ji je navezal na svojem zadnjem potovanju v Slovenijo z namenom, da se ojačijo gospodarski stiki med Argentino in Slovenijo. V tej zvezi je omenjal tudi prisotnost na veleposlanštvu RS v Buenos Airesu opolnomočenega ministra Tomaža Kunstlja, katerega delovanje bo prvenstveno usmerjeno v gospodarsko področje. Predsednik Zupan je tudi še na kratko analiziral svetovni gospodarski položaj po padcu „azijskih tigrov“ in menil, da se v dobi globalizacije Slovenija in Argentina, sicer zemljepisno oddaljeni, soočata s sličnimi problemi.

Besedo je nato prevzel poslanec Schiffre, ki je govoril o gospodarskem in socialnem položaju v Sloveniji. Predavanje je bilo zanimivo, tako zaradi svežosti podajanja, ki smo ga pri Schiffreju sicer že vajeni, kot zaradi podatkov in tudi svojevrstnega pogleda na slovensko realnost.

Tako smo lahko zvedeli o procesu kapitalizacije Slovenije, ki ima od vseh tranzicijskih držav najmanj tujih investicij. Dejansko izgleda, da se Slovenija boji tujega kapitala. Pod Triglavom gre vse počasi, a Sloveniji se mudi, ker obstaja nevarnost, da bi

ostala zunaj Evropske skupnosti. Predavatelj je govoril o močni mreži tovarn, ki pa imajo svojevrstne težave. Tak je primer Litostroja, ki ga je že hotela kupiti holandska ABB, da bi v Sloveniji proizvajala turbine za vso Evropo. Vendar so ponudbo zavrnili pod geslom: „Tujcem ne“.

Glede izvoza ima Slovenija tudi svojevrsten položaj. Pred osamosvojitvijo je bila zunanja trgovina pretežno usmerjena na Balkan; ta pot pa se je z odcepitvijo od bivše Jugoslavije zaprla. Vendar je Sloveniji uspelo, da je v kratkem času spremenila smer, tako da trenutno kar 80 odstotkov izvoza odhaja na Zahod. Prvi odjemalec je Nemčija, nato Italija, Francija in še Hrvaška. V Sloveniji trenutno ni opaziti večjega zanimanja za izvoz v Latinsko Ameriko, ki je za njih daleč. A tako se dogaja, da gredo slovenski izdelki v Nemčijo, od tam pa jih Nemci prodajajo v Južno Ameriko.

Glede kmetijstva je predavatelj menil, da pridnost in Iznajdljivost slovenskega človeka vedno reši nove težave, ki nastajajo zaradi hitrih sprememb na tržiščih. S kmetijstvom se danes ubada komaj 5% slovenskega prebivalstva. Vse je mehanizirano, oprema je izredna in stroji so najmodernejši, kar jih je na trgu.

Schiffre je ob vsaki omembi kazal optimizem glede gospodarstva v Sloveniji. Menil je, da se bo država lahko rešila sedanjih problemov, a pojasnil je, da glede političnega položaja nima enaknega optimizma.

Po končanem predavanju so poslušalci postavili še nekaj vprašanj, nakar so se še precej časa zadržali v živem pomenku ob okusnem in bogato postreženem prigrizku.

Redni občni zbor na Pristavi

V vrvežu, običajnem pri nas sredi leta, je Društvo Slovenska pristava skušalo pregledati delo v preteklem poslovnem letu.

V nedeljo, 23. avgusta je po nedeljski maši bil sklican redni letni občni zbor, osemindeseti po vrsti. Začel ga je predsednik društva inž. agr. Franci Schiffre s pozdravom navzočih članov (okoli štirideset) in z molitvijo za blagor duš vseh članov, ki so umrli v pretekli poslovni dobi.

Po običajnih točkah so podali poročila odborniki, ki so bili zadolženi za posamezne referate. Iz vseh je bilo razvidno, da se je pristavsko življenje razvijalo s skupnimi napor, saj so se razne dejavnosti pojavljale v poročilih domala vseh odbornikov.

Razveseljivo je bilo slišati, da število učencev v Prešernovi šoli ne upada, da se mladci in mladenke redno zbirajo, sklepajo prijateljstva in se duhovno utrjujejo, da tudi dekleta in fantje prihajajo, gojijo šport, se srečujejo na taborjenjih in se pripravljajo

na nove obveznosti, ki jih prinaša življenje. Skrb za rojake, ki potrebujejo pomoči, je predvsem delovno polje krožka Zveze slovenskih mater in žena, ki že 21 let deluje na Pristavi. Njihovi naporji potrebujejo pomoči vseh Pristavčanov.

Blagajniško poročilo je pokazalo, da je blagajna v zadovoljivem stanju, zato se bo dalo še kaj narediti. In ravno o tem je potem tekla razgovor: o tem, da bi s prozornim materialom pokrili dvorišče. S tem bi se izognili neprijetnim dežja, ki tako rad obišče pristavske prireditve.

Nadzorni odbor, ki je stalno spremljal odborovo delo, je predlagal, da občni zbor izreče razrešnico odboru, in navzoči so izrazili svojo pohvalo s ploskanjem.

Tako je poteklo prvo leto lani izvoljenega odbora. Ker pa ima odbor še (vsaj) eno leto dela pred seboj, je bil občni zbor kmalu končan in spet smo vstopili v hitri ritem meseca avgusta. GB

Pisali smo pred 50 leti...

Drobne novice

Cordoba, avgust

V nedeljo dne 1. avgusta je bila v salezijanski cerkvi Pio X. lepa slovesnost. Med drugimi, ki so prejeli ta dan diakonat, je bil tudi naš sorojak begunec Leopold Kavčič, doma iz Gornje Radgone. V Argentino je prišel pred enim letom ter je nadaljeval bogoslovne studije v salezijanskem bogoslovju v Cordobi. Prej je študiral v Italiji. Novo mašo bo imel 21. novembra. t.l. Nedeljske slavnosti se je udeležila tudi mala skupina Slovenk in Slovencev iz Cordobe.

Cruz del Eje, avgust

Veseli me, ko opažam vaše zanimanje za nas Slovence, ki se nahajamo daleč od Bs. As. Mi smo pač tako daleč od vas, da je človeku neverjetno draga vsaka domača beseda, ki jo dobi od sorojaka. ... Slovencev naš je tukaj samo nekaj. Od novejših emigrantov samo še eden. Drugi so tukaj že nad 20 let. Veseli me pa, da sem med njimi

naletel tudi na odločne protikomuniste. Stalno se družimo in z zanimanjem poslušajo strahotne zgodbe o nesreči, ki so jo pripravili komunisti narodu doma.

Uruguay Las Piedras, julij

Najlepše se Vam zahvaljujem za poslano izvedo „Svobodne Slovenije“, ki smo jih v redu prejele. Tu je kar pet slov. šolskih sester, ki z veseljem segajo po tem lepem listu. Saj nam prinaša precej novic iz naše lepe, a tudi zelo preizkušene domovine.

Na Vnebohod so imeli v spitalskem taborišču prvo sv. obhajilo, ki ga je prejelo okoli 50 slov. otrok. Popoldne so imeli akademijo z igro „Visoki gost“. Na binkoštno nedeljo je bila v taborišču birma. Papeški delegat dr. Jože Jagodic je podelil ta zakrament kakim 150 birmancem.

Svobodna Slovenija, št.17; 1. sept. 1948

Slovenija, moja dežela

Zaganjalke

Med kraškimi izviri so nekateri zelo redki in zanimivi, katerih je nekaj tudi v Sloveniji. Gre za izvire, ki bruhajo vodo vsakih nekaj minut, vmes pa voda ne teče. Najbolj znan je pri nas Presihajoči studenec pri Solčavi, kjer priteka voda v 20 minutnih presledkih. Zaganjalke pri Cerknem ima sedemminutne presledke, kjer voda tri minute narašča in tri minute upada. V časih se popolnoma presuši, vmes pa se sliši pihanje in grgranje.

Neenakomerno diha pa izvir Pendirjevka v Gorjancih. Znanih je še šest takih izvirov, ki vzbujajo pozornost redkih opazovalcev. Nihanje vode je odvisno tudi od vremena, letnega časa in — tudi vetra.

Razlaga je enostavna: V jezercu v notranjosti skal se nabira voda; ko doseže vrh, se po principu natege - sifona izprazni v enem sunku. Morda vam je že pribruhuvala voda, kadar ste odprli pipo. To je isti princip.

Naš stari znanstvenik in opisovalec Valvasor si je hotel sam ogledati to čudo, izvir Lintvern pri Vrhniki. Kmetje so mislili, da sedi v notranjosti zmaj, ki puha vodo v presledkih na dan. Dokaz: zmajevi mladčki, ki so včasih prišli z vodo na dan (človeške ribice). Valvasor je sam podrezal s palico v suh izvir in voda je res pritekla; učenjak ni prav verjel, da je s palico razdražil lintverna, a čudovit pojav je vestno opisal.

Štirje slovenski literati grejo v Južno Ameriko

Štirje slovenski pisci bodo v prvih dveh tednih septembra gostovali v Kolumbiji, Venezueli in Mehiki, kjer poznajo slovensko umetnost predvsem po velikih gledaliških predstavah; v okviru pete bralne turnee s podporo ministrstva za kulturo se bodo pesnika Svetlana Makarovič in Brane Mozetič ter prozaista Drago Jančar in Andrej Blatnik predstavili v Bogotá, Caracasu in Ciudad de México.

Sklad Vladimirja Bartola je za turnejo, na kateri bo literate spremljala še dr. Jasmina Markič, asistentka za špansko jezikoslovje na filozofski fakulteti, natisnil predstavitevno knjižico umetnikov v španskem jeziku (60 strani, naklada 400 izvodov); splošni uvod s predstavitvijo Slovenije, njene zgodovine in književnosti je napisal Marko Jenštrle, literaturo je prevajalo več domačih prevajalcev in Špancev, največji je delež Marjete Drobnič. Prevode za predstavitevno publikacijo z naslovom Cuatro Eslovenos so od Špancev prispevali Matias Escalera Cordero, lektor za špansko na FF, prof. Juan Octavio Prenz, prvi profesor španske literature v Ljubljani (zdaj profesor v Trstu) in nekateri drugi. Prevajalka Marjeta Drobnič ima ta čas v delu tudi prevod Jančarjeve knjige Posmehljivo poželenje, je dodala Markičeva. Pri izdaji je sodeloval tudi Pavel Fajdiga.

Omenjeni sklad se je v zadnjem obdobju

»specializiral« za predstavljanje in uveljavljanje slovenskih sodobnih literatov v tujini; to bo v nekaj letih skupno že peto turnejo, ki so jo pripravili, druga v španskem govornem prostoru ter po lanski severnoameriški še ena «čezoceanska» bralna turnea (Marseille, Bruselj in Pariz, Madrid, ZDA, zdaj tri južnoameriške države). Namen turnej je navezati stik z občinstvom (ki avtorje že pozna ali jih srečuje spodbudi k branju), z drugimi pisatelji ter z uredniki revij in založniki.

Pri Skladu Vladimirja Bartola ocenjujejo, da z neposrednimi stiki na bralnih turnejah dosežejo veliko več kot z intenzivnim prevajanjem slovenskih avtorjev.

Španski govorni prostor slovensko književnost slabo pozna, meni dr. Jasmina Markič, kar pa se popravlja. K temu prispevajo tudi na fakulteti v oddelku za romanske jezike, kjer redno izdajajo svojo revijo; v njej se literarne teme dopolnjujejo s krajšimi prevodi. Revijo si izmenjujejo s univerzami v tujini, tudi južnoameriški. Če ne upoštevamo tistega, kar so na pobudo slovenskih izseljencev prevedli in izdali v Argentini, je Blatnikovo delo Menjava kože (Cambios de piel, založba Libertarias Prodhufi, 1977) po dveh izdajah Bartolovega Alamuta šele druga slovenska prozna knjiga v špansčini, ugotavlja Markičeva.

Novice iz Slovenije

ANKARAN - V Ankaranu se je začel petdnevni poletni tabor za otroke, ki ga letos že sedmič zapored organizirajo Mladi krščanski demokrati (MKD). Tabora, pri izvedbi katerega sodelujejo študenti in študentke pedagoške fakultete, se udeležuje 30 otrok iz socialno ogroženih družin in 20 mladih. Projekt je podprlo več podjetij, pa tudi urad RS za mladino. Glavni namen tabora je omogočiti otrokom v starosti od 7. do 12. leta, ki iz različnih razlogov ne morejo na počitnice, aktivno doživljanje in socializacijo. Tabor ima namreč poleg družabnega tudi vzgojno-izobraževalni značaj.

LJUBLJANA - Društvo slovenskih pisateljev je izdalo prevod Kosovelove pesniške zbirke Integrali '26. Pesmi sta v angleščino prevedli Nike Kocijančič Pokorn in Katarina Jerin, prevode pa je pregledal Philip Burt. Prevod Integralov je prvi prevod celotne zbirke Integrali '26 v angleščino. Kot so v uvodu zapisali prevajalci in svetovalec, so pri prevajanju skušali doseči nemogoče - poleg pomena ohraniti tudi rimo, melodijo in ritem izvirnika. Prevajalci so si prizadevali ohraniti tudi obliko pesmi, ki jo je pesnik sam štel za integralni del pesmi.

MARIBOR - Mariborski župan Alojz Krizman je slovesno odprl obnovljeni Stari most, ki prek reke Drave povezuje Koroško in Pobreško cesto. Most, po katerem je promet prvič stekel pred skoraj natanko 85 leti, so temeljito obnovili. Pred osmimi leti so popravili desnoobrebni kamniti del ter obnovili jekleni del mostu, prihodnje leto nameravajo obnoviti še levoobrebni kamniti del. Osrednji jekleni del, ki v treh jeklenih lokih v skupni dolžini 166 metrov premošča razdaljo med bregovima Drave, bil namreč precej poškodovan. Obnovili so tudi semaforizacijo na koncu mostu in prometno ploščo, nekoliko so zožili vozišče in tako pridobili prostor za obojestransko vozaško stezo.

MAMER Luksemburg - Mednarodna zveza umetniških fotografov (Federation International de l'Art Photographique - FIAP) s sedežem v Luksemburgu je trem članom Fotokluba Maribor, Bogu Čerinu, Goranku Zoroviću in Goranu Blagajacu, podelila visoke umetniške nazive. Čerin, tudi predsednik omenjenega kluba, je prejel

naziv *odličnika*, Zorović in Blagajac pa naziv *umetnika*. Fotografiji so si nazive zaslužili predvsem zaradi visoke umetniške ravni svojega dela, kar so dokazali na svojih razstavah ter z zbirkami, ki so jih predložili v oceno sekretariatu zveze FIAP.

LJUBLJANA - V prvi polovici letošnjega leta se je na krvodajalske akcije Rdečega križa Slovenije (RKS) odzvalo blizu 51.000 krvodajalcev, ki so v tem obdobju darovali nekaj manj kot 23.000 litrov krvi. RKS bo skušal do konca letošnjega leta k sodelovanju pritegniti še najmanj 50.000 krvodajalcev, da bi tako pokrili predvidene potrebe slovenskega zdravstva po krvi ter zadostil principu samozadostnosti preskrbe s krvjo.

LJUBLJANA - Uprava RS za zaščito in reševanje je preklcala požarno ogroženost naravnega okolja na območju občin Nova Gorica, Miren-Kostanjevica, Brda, Kanal, Ajdovščina, Vipava, Postojna, Pivka, Ilirska Bistrica, Sežana, Komen, Hrpolje - Kozina in Divača, ki je veljala od 10. avgusta. Na teh območjih bodo prenehali s poostrenim nadzorom. Velika požarna ogroženost naravnega okolja pa ostaja v veljavi v občinah Koper, Izola in Piran.

LJUBLJANA - Inštitut za slovensko izseljenstvo Znanstveno-raziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU) ob 100. obletnici rojstva Luisa Adamiča prireja simpozij z naslovom *Intelektualci v diaspori*. Simpozij, na katerem bo sodelovalo 39 predavateljev iz enajstih držav, bo potekal med 1. in 5. septembrom. Simpozija se bodo udeležili predavatelji iz Slovenije, Madžarske, Poljske, Italije, Avstrije, Velike Britanije, ZRJ, Kanade, Argentine, ZDA in Rusije, razdeljen pa bo na dva tematska sklopa. Prvi delovni dan bo posvečen slovenskemu izseljenškemu pisatelju Luisu Adamiču, drugi del pa razpravam s skupnim naslovom *Intelektualci v diaspori*.

AJDOVŠČINA - Na Sinjem Vrhu nad Ajdovščino je potekala likovna kolonija Umetniki za Karitas, na kateri je sodelovalo petnajst priznanih umetnikov iz vse Slovenije. Izkupiček od prodanih, na koloniji ustvarjenih del bo namenjen obnovi hiše v Soči, ki jo je poškodoval potres, služi pa za duhovne vaje in počitnice družin s prizadetimi otroki.

Smrti: V San Justu je umrl Jože Miklič (67), v Villa Ballester Mihael Dobravc (84), v Villa Gesell Amalija Zgonc roj. Marolt (68), v Lanusu pa Marija Urbanija roj. Petek (86).

Naj počivajo v miru!

Novi diplomantki: V Tucumánu je končala študije na agronomski fakulteti in dobila naslov „Ingeniera zootecnista“ Diana Draksler.

Na višjem inštitutu Pablo VI. v La Plati je dokončala študije in prejela naslov „Profesora de sordos e hipoacusticos“ Helena Irene Stavar Habjan.

Želimo jima veliko uspeha!

Slovinci v Argentini

RAST XXVII

20. julija, na dan PRIJATELJA, je odšlo 19 abiturientov Slovenskega Srednješolskega tečaja ravn. Marka Bajuka na potovanje v Slovenijo. Na povabilo društva SLOVENIJA V SVETU so se študentje pod vodstvom profesorja Lojzeta Rezlja odpeljali na težko pričakovano pot. V Sloveniji so se jim pridružili še študentje iz Kanade in Združenih držav. Mladih je bilo vseh skupaj 49 (19 iz Argentine, 23 iz Kanade in 7 iz Združenih držav Amerike), spremljalo pa jih je pet profesorjev: eden iz Argentine in po dva iz Kanade in ZDA.

Potovanje je udeleženec takole opisal:

Končno je napačil dan, ko smo se odpravili na potovanje. Že na letališču je bil pravi živ-zav. Občutkov ob pričakovanju ne morem opisati. Poleteli bomo v neznan svet z modernim letalom, ki nas bo popeljal v Švico in potem na Brnik. Slovenija, moj dom brez mej kako čudovite besede! Že od otroških let sem jih slišal, sedaj pa skoraj ne morem verjeti, da stojim na rodni zemlji svojih starih staršev. Na letališču so nas pričakali naši sorodniki, predstavniki Slovenije v svetu, prijatelji ter mladi harmonikar, ki nam je zaigral dobrodošlico.

Nestrpno sem pričakoval, da bom obiskal kraje, o katerih so mi govorili že v zgodnji mladosti doma in v šoli. Vse, kar sem doživljal, se mi je zdelo kar nekam domače. V srcu me je ganilo, ko sem gledal ljubljeno zemljo, tisočkrat orisano po pri-

povedovanju deda. Začel sem doumevati njegovo domotožje.

Po treh dnevih bivanja pri sorodnikih smo se zbrali v Škofovih zavodih sv. Stanislava, kjer so se nam pridružili abiturienti iz Kanade in Združenih držav. Dnevi so potekali po programu in lahko zapišem, da smo obiskali skoraj vse kraje Slovenije, od starodavne Ljubljane do Karavank, od morske obale preko prelepe Primorske in Krasa do Blejskega in Bohinjskega jezera. Ogljedali smo si nešteto slovenskih cerkva in kapel, sprejeli so nas trije škofje, šli smo na Šmarno goro, v Postojnsko jamo, bili na Koroškem v Selah, na Gosposvetskem polju, v Kočevskem Rogu, v Teharjah in tudi na Triglavu. Moji pogledi skoraj niso dohajali tolike lepote, ki se je odkrivala pred menoj. Povsod smo bili zelo gostoljubno sprejeti in ponosi smo bili, ker se je povsod slišala beseda pohvale, da lepo govorimo slovensko.

Zahvaljujem se vsem, ki so nam omogočili to potovanje in nam pokazali vse zaklade Slovenije, da smo se tako duhovno in kulturo obogatili. Tudi med sošolci je zraslo veliko prijateljstvo, kakor tudi z onimi s severne poloble, in upam, da bo to prijateljstvo ostalo trajno. Nepozabni vtisi in doživetja tega potovanja bodo ostali za vedno v mojem srcu.

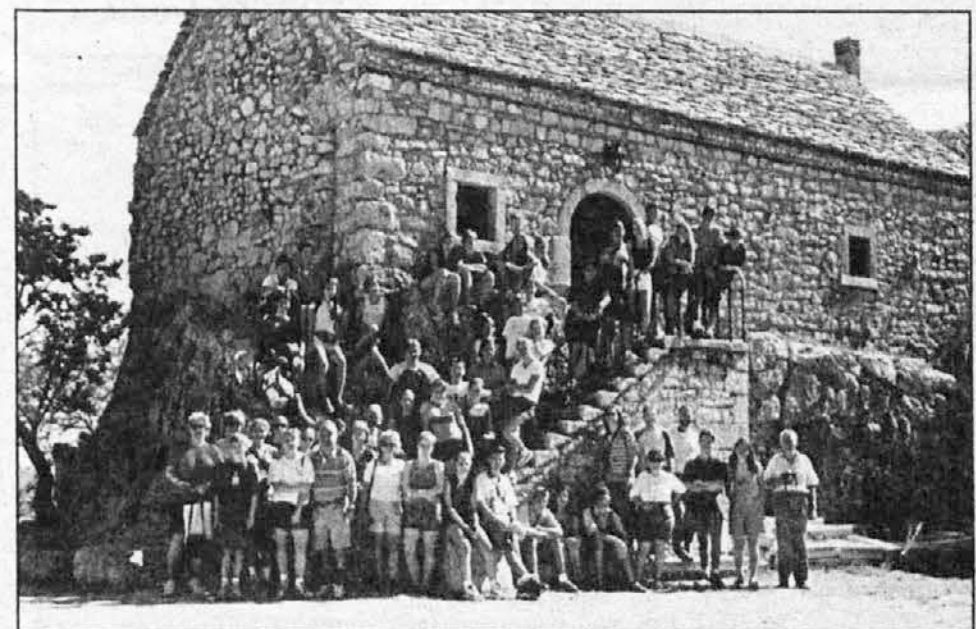
Naj živi še dolgo slovenski rod v Argentini!

Marko Klarreich
abiturient

Abiturienti so tudi počastili spomin pobitih v Teharjah.

Zadaj se vidi še nedokončano spominsko obeležje: Kristusova krona.

Slovenski abiturienti iz obeh Amerik pri starodavni cerkvi na Repentaboru pri Trstu

Osebne novice

Poroča: V cerkvi Marije Pomagaj sta se poročila v nedeljo, 23. avgusta inž. Janko Vidmar in Marija Aleksandra Ušaj; priče so bili njuni starši Miha in ga. Julka Vidmar ter Jože Alfred in ga. Terezija Ušaj; poročil sta je msgr. Jože Škerbec.

V cerkvi sv. Klementa v Mojstrani (Slovenija) sta se 25. julija poročila Monika Kambič in Klemen Mali. Nevestina priča je bila Zalka Arnšek in ženinova Boštjan Mali. Poročni obred je opravil ženinov stric, župnik Zdravko Bahor, somaševala sta župnik France Urbanija iz Dovja in Matej Žemnik iz Mengša.

Čestitamo!

NIKDAR NI PREPOZNO!

Denar je kot šesti čut. Brez njega ni mogoče uporabiti ostalih pet... Začnite z dobro in varno naložbo. Pridružite se tisočim članom Sloge. Nabavite si KARTO SLOGA, pa boste poleg mnogih ugodnosti še preiskusili srečo pri nagradnem žrebanju za dve letalski vozovnici

BUE-LJU-BUE

Obiščite nas. Našli bomo najboljšo rešitev!
Telefon za vas: 656 - 6565

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!

Mali oglasi

V Bariločah je še sneg! - „HOTEL CARANTANIA“ vam nudi 7 noči s pol penzionom samo za \$149.- ali tri noči z zajtrkom \$ 20.- dnevno, četrta noč zastonj! - Av. San Martín 496 - S. C. de Bariloche; tel. 0944-25248, fax. 0944-41450 - e-mail: kambic@bariloche.com.ar

čEVLIJ - tudi po meri. Od preprostih do najmodernejših italijanske mode. Pridem na dom. Kličite na tel.: 624-8876 od 15. ure dalje.

TURIZEM

tel. 441-1264 / 1265

Letalske karte, rezervacija hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82 H. Yrigoyen 2742 - San Justo PSIHLOGINJA

Lic. Marjana Volovšek, klinična psihologinja, za mladino in odrasle, družine in pare. Av. Luis María Campos 1544 - 3. nadstr. „12“ - Tel.: 784-2290

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: tel. in faks: 374-7991 in 476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300
Dr. Héctor Fabián Lo Faro (Miklič). Odvetnik. Vsak dan od 15 do 20 ure. Almaguer 3351, 1. nadstr. „F“, San Justo. Tel. 482-5624.

VIDEO

Marjan Vivod - video posnetki, filmanje z eno ali več kamerami. Predhodni proračun in zagotovljen termin izdelave. Padre Castañer 366 - (1708) Morón Tel.: 696-8842 - E-mail: vivodtine@overnet.com.ar

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Telefon: 659-2060. Atelje: Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - (1704) Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm.é. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm.é. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic \$ 4- za enkratno objavo, za vsak mesec - 4 številke - \$ 12.-

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI 1. septembra 1998

1 dolar	167,32 SIT tolarjev
1 marka	94,41 SIT tolarjev
100 lir	9,56 SIT tolarjev

„Oh, Suzana,
ne joči za menoj...“

SDO-SFZ te vabi na

Mladinski dan na Pristavi

v nedeljo, 6. septembra

- 9.00 začetek tekmovanj
- 11.15 dviganje zastav
- 11.30 sv. maša
- 13.00 kosilo
- 19.00 kulturni program

„... saj prihajam k tebi spet nazaj,
svoj benžo imam s seboj.“

Zabava poskrbljena

Slovensko planinsko društvo - Bariloche

Vabi v nedeljo 20. septembra ob 13. uri na

SLOVENSKE SMUČARSKÉ TEKME na smučišču Catedral

Prenočišče nudimo brezplačno v Stanu (prinesite s seboj spalno vrečo)
Celodnevna smučarska karta: \$ 12.-

Vsi prisrčno vabljeni!

Obvestila

SOBOTA, 5. septembra:

32. „Naš dan“ Zveze slovenskih mater in žena, ob 17.30 uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 6. septembra:

Mladinski dan na Pristavi.
Spominska sv. maša za pok. diviz. generala Leona Rupnika, žrtev nasilnega zločinskega komunizma, v Slovenski hiši ob 9.30. Vsi rojake lepo vabijo protikomunistični borci.

SOBOTA, 12. septembra:

SKA: Predavanje dr. Alojzija Kuko-

vica SJ z naslovom Problematika nevere, ob 20. uri v Slovenski hiši.

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja ob 15. v Slovenski hiši.

PONEDELJEK, 14. septembra:
Seja upravnega sveta Zedinjene Slovenije ob 20. uri v Slovenski hiši.

ČETRTEK, 17. septembra:
Redni sestanek sanmartinske Lige žena-mati.

NEDELJA, 20. septembra:
Obletnica Slomškovega doma.

Slovenska kulturna akcija

vabi na predavanje, ki ga bo imel

dr. Alojzij Kukovica SJ

z naslovom

PROBLEMATIKA NEVERE

v soboto, 12. septembra ob 20. uri v mali dvorani Slovenske hiše

SFZ

37. MLADINSKI DAN

v Našem domu v San Justu

13. septembra ob 8. uri sv. maša

9.15 začetek tekmovanj

13. kosilo

19. kulturni program

prosta zabava; sodeluje Rock&Polka

Hipólito Yrigoyen 2756, San Justo

Prireditev ob vsakem vremenu

SDO

Pridi, dobri in zvesti služabnik

Vsem rojako sporočamo žalostno vest, da je 15. avgusta v 75. letu starosti v Belgiji umrl

msgr. Anton Ilc

Pokopan je bil v Ribnici 20. avgusta.
Priporočamo ga v molitev.

Žalujoci: nečaki Marija z družino,
France z družino,
Helena z družino,
Tone Lavrenčič
in ostalo sorodstvo v Argentini, na Hrvaškem
in v Sloveniji.

Vstali Kristus, vse dni - posebno v težkih urah -
še posebno ob naši smrti: ostani z nami!

Nepričakovano nas je zapustil dne 26. avgusta 1998 naš dragi ata

JOŽE MIKLIČ

Zahvaljujemo se vsem, ki ste se v tako lepem številu poslovlili od njega. Hvala lepa vsem za tolažljive besede v tako težkem trenutku. Posebna zahvala gg. Tonetu Bidovcu, Matiji Borštnarju, Franciju Cukjatiju in msgr. Juretu Rodetu za molitve ob krsti, poslovilne besede, pogrebno mašo in vodstvo pogreba. Prav lepa hvala tudi Mladinskemu pevskemu zboru za lepe pesmi.

Vedno se ga bomo spominjali žalujoci:

žena Francka;
sinovi Blaž, Jure, Rok;
hčerka Olga;
zet in snahe Fabián, Monika, Angelca;
vnuki Nadja, Sonja, Kristijan, Martina, Niko.

Argentina, Slovenija, Združene države Amerike

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Propietario:
Asociación Civil Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-1) 636-0841
Telefax: (54-1) 636-2421
e-mail: esloveniau@impstatl.com.ar
e-mail: debeljak@pinos.com

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 7211
	Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti
pa \$ 65; obmejne države Argentine 90 USA
dol.; ostale države v obeh Amerikah 100
USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija,
Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje
z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA
dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:
TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - (1101) Buenos Aires -
Argentina - Tel.: 307-1044 - Fax: 307-1953
E-mail: vilko@ciudad.com.ar